क्रं २①

संस्कृत.

व्याख्या ज्ञान.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

श्रीगणेशायनमः॥श्रीगुरवेनमः॥श्रीगजाननायनमः जें शुद्धब्रह्म
तेच विद्योपाधि तो च परमेश्वर परमात्मा भगवान् पंचवक्त्र वा पद्म
नाभ नमः मी जीव अनादि अविद्येने भ्रांत जाहलो यास्तव शरण
आलों आहे ॥ गायत्र्यर्थः

योदेवः सविता स्माकं धियोधर्मादिगोचरे प्रेरयत्तस्ययद्भर्ग स्तद्वरेण्य
मुपास्महे १ श्लोकः ॥ भाष्यकारस्य॥
तत् सवितुः वरेण्यं भर्गः देवस्य धीमहि। धियः यः नः प्रचोदयात्॥
८ ३ ९ ७ २ १० ५ १ ४ ६
१ यः पदाचें कारक व्याख्यान जो परमेश्वर तोच ब्रह्म तेजः त्याचे ठि
काणी लिंग किंवा निर्देश करितां येत नाही कारण निर्गुण निर्धर्म सत्ता

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(२)

भाष्य मात्र यास्तव सत्यज्ञानादिलक्षणवान् असें वेद कथन करितात ॥ १॥

॥१॥ ॥ २॥ देवस्य पदाचें कारक व्याख्यान ॥

दीव्यतीति देवः केवलज्ञानरूपः स्वानंदाचे ठिकाणी क्रीडा असून क्वचित

भक्तांचे इच्छेनुरूप लीलावतार धारण करणारा ॥ २॥

॥३॥ सवितुः पदाचें कारक व्याख्यान असा जो सविता ह्मणजे सूर्यना

रायण संपूर्ण स्थावर जंगम विश्वाची उत्पत्ती स्थिति संहार करणारा तो ॥३॥

॥ ४॥ नः पदाचें कारक व्याख्यान नः ह्मणजे आमुची अनंत जन्माची अ

विद्या ह्मणजे अज्ञान त्या अज्ञानें करून स्वस्वरूपाचें स्मरण पडून जीवदशेस पा

वल्याने देहे कलत्रादिकें अहंममता असती बुद्धीचा ओघातिशय अ राम॥

भ्यास त्या अभ्यासें करून भेदयुक्त आहेत दृष्टी ह्मणजे दर्शन जी ती जां ॥१॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(2A) ची ॥ बहुवचनशिष्याभिप्रायेण ॥ असे ॥ आह्मी आमुचा ॥४॥ ॥ ॥
॥५॥ धियः पदाचें कारकव्याख्यान ॥ बुद्धीप्रत ह्मणजे आमुची अंतःक
रणवृत्तीरूपवासना पराक्चारिणी बहिर्मुख जाहल्या त्याप्रत्यक्प्रवण
चारिणी ह्मणजे अंतर्मुख व्हाव्या यास्तव त्या बुद्धीप्रत धर्मादिगोचर होऊन ॥ ५
६॥ प्रचोदयात् या पदाचें कारकव्याख्यान प्रचोदयात् ह्मणजे प्रेर
णा करो सर्वप्रार्थनार्ह वस्तु जा त्या समस्थे विशिष्टत्वे करून राहिजे तो श्रे
त्या देवाचा ॥ ॥६॥ ॥ ॥ ७ ॥ भर्गः पदाचें कारकव्याख्यान ॥ भर्गः ॥
ह्मणजे स्वसाक्षात्कार महिमातेणे करून अविद्याकार्य ॥ जो आमुचा सं
॥ ॥ सार त्याप्रत दहन करणारें असें जें ॥ ७॥ ॥ ८ ॥ तत् ॥ पदाचें कारक ॥
व्याख्यान ॥ तत् असे जें ते ॥ वाणी ला मना ॥ अगोचर ॥ अगम्यं ॥ निर्गुणं ॥
निरुपाधिकं ॥ निर्धर्म्य ॥ प्रकाशसत्तामात्रं ॥ ब्रह्मरूपं ॥ ध्यातुं योग्यं तत् ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

भाष्य सूर्यमंडलेध्येयं कथंभूतं ८ ॥ ॥ ९ वरेण्यं पदाचें कारककव्या
॥२॥ ख्यान वरेण्यं ह्मणजे श्रेष्ठत्वाविषईं निरुपमं आश्रयितुं योग्यं आ
श्रयणीयं ह्मणजे सर्वजगताला आधारभूत असेंजें त्यातेजाप्रत ९॥
१० धीमहि पदाचें कारकव्याख्यान धीमहि ध्यायेम ध्यानकरि
तो ह्मणजे तेजें तेच आह्मी त्याध्यानेकरून अभेदसिद्धी व्हावी एत
दर्थ १० ॥ वेदव्यासेन संप्रोक्ता व्याख्या ज्ञानानुसारिणी ॥ ॥

शके १८१३ खरनामसं॰ वैशाखवद्य ३० यांशनौ लिखिता

नारायण परांजपे शुभंभवतु

आग्नेय्यां च तथैशान्यां वायव्यां नैऋते तो दिशि ॥ स्तंभः स्ताप्यः क राम ॥
मार्देके वृषराशौ स्त्रिभस्त्रिभे ॥ १ ॥ ॥२॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com